

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍԱԿՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

2019-2020 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ, ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ԵՎ
ԲԱՆԱՎՈՐ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

ԵՐԵՎԱՆ 2019

ՀՏԳ-373.1:809.198.1:891.0
ԳՄԴ 74.2+81.2Հ+83.3Հ
Հ282

Ուղեցույցի պատասխանատու՝ ՄԻՐՅԱ ՀԱԼԱԶՅԱՆ

Գնահատման և թեստավորման կենտրոնը շնորհակալություն է հայտնում ՀՀ բուհերի հայոց լեզվի, հայ գրականության ամբիոններին, ԿԳՆ կրթության ազգային ինստիտուտին, ուսուցիչներին և բոլոր շահագրգիռ անձանց՝ ուղեցույցի նախագծի վերաբերյալ հայտնած կարծիքների, ներկայացրած առաջարկությունների և դիտողությունների համար, որոնք հաշվի են առնվել ուղեցույցի ներկա տարբերակում:

Հ 282 Հայոց լեզու և հայ գրականություն: Պետական ավարտական, միասնական և բանավոր քննությունների ուղեցույց: Գնահատման և թեստավորման կենտրոն

ԳՄԴ 74.2+81.2Հ+83.3Հ

ISBN 978 – 9939 – 842 – 06 – 6

©Գնահատման և թեստավորման կենտրոն 2019 թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Նախաբան	4
Թեստի կառուցվածքը	5
Առաջադրանքների կառուցվածքային տեսակները	6
Թեստային առաջադրանքներում և հարցաթերթերում ընդգրկվող նյութը	8
Հայոց լեզու	8
Հայ գրականություն	12
Հեղինակներ և ստեղծագործություններ	14
Պատասխանների ձևաթուղթ	24
Կենտրոնացված (բանավոր) քննություն	25
Հանձնարարվող գրականություն	26

ՆԱԽԱԲԱՆ

Ուղեցույցում ներկայացվում են 2019-20 ուստարվա պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստի կառուցվածքը, տրվում են առաջադրանքների թեմատիկ, բովանդակային և կառուցվածքային տեսակների համամասնությունը, առաջադրանքների կառուցվածքային տիպերը, դրանց լուծման եղանակների և պատասխանների՝ ձևաթղթում լրացման կարգի բացատրությունները, առաջադրանքներում ընդգրկվելիք ծրագրային նյութի շրջանակները, պատասխանների ձևաթուղթը, կենտրոնացված (բանավոր) քննության հարցաթերթի նմուշ, պատասխանի գնահատման չափանիշները և բողոքարկման կարգը:

Հայոց լեզվի և հայ գրականության շտեմարանները, պետական ավարտական և միասնական քննությունների թեստերը և կենտրոնացված (բանավոր) քննությունների հարցաթերթերը կազմվում են՝ համաձայն ուղեցույցի:

Քննական թեստերը կազմվում են «Շտեմարաններում» առկա առաջադրանքներից և «Շտեմարանների» առաջադրանքների հիմքի վրա կազմված նոր առաջադրանքներից:

ԹԵՍՏԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Միասնական քննության թեստը բաղկացած է Ա և Բ մակարդակներից և պարունակում է 70 առաջարկաբ 50-ը Ա, 2-ը՝ Բ մակարդակում: Թեստի ընդհանուր միավորը 80 է. Ա մակարդակինը՝ 50, Բ-ինը՝ 30: Ա մակարդակի առաջարկաբներից հավաքած միավորներով ձևավորվում է պետական ավարտական, Ա և Բ մակարդակներից հավաքած միավորներով՝ միասնական գնահատականը: Ավարտական թեստը պարունակում է միայն Ա մակարդակը: Թեստային առաջարկաբները ունեն հետևյալ 3 կառուցվածքային տեսակները՝ ընտրովի պատասխանով, կարճ պատասխանով և պնդումների փունջ՝ բաղկացած 6 պնդումներից: Ընտրովի պատասխանով և կարճ պատասխանով առաջարկաբներից յուրաքանչյուրի ճիշտ պատասխանին տրվում է 1 միավոր, պնդումների փնջի ճիշտ պատասխանին՝ առավելագույնը 6 միավոր:

ԹԵՍՏԻ ԱՈՒՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿԱՅԻՆ ԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ՏԻՊԵՐԻ ՀԱՄԱՍԱՄՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Բովանդակային բաժիններ	Կառուցվածքային տիպերը										Ընդամենը ամբողջ թեստում
	Ա. մակարդակ 50 առաջարկաբ					Բ. մակարդակ 20 առաջարկաբ					
	Ընտրովի	Կարճ		Ընդամենը Ա	Ընտրովի	Կարճ I և II տեսակներ	Ընդամենը Բ	(լրմնի օ) ճյուղի վիզջյունները			
I տեսակ		II տեսակ	1					2			
Հնչյունաբանություն	6	1	1	8	2	1	3				11
Բնագիտություն	6	1	1	8	2	1	3				11
Ձևաբանություն	8	1	1	10	3	1	4				14
Շարահյուսություն	7	1	1	9	3	1	4				13
Կետաբանություն	1	1	1	2	1/0	1/0	1				3
Կապակցված խոսք	1/0	1/0	1/0	1	1/0	1/0	1				2
Ոճագիտություն	1/0	1/0	1/0	1	0	0	0				1
Ընդհանուր գիտելիքներ	1/0	1/0	1/0	1	0	0	0				1
Գրականություն	8	1	1	10	2/1	1/0	2				12
Ընդամենը	38	6	6	50	12	3	18				70

ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԱՅԻՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

1. Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ

Կառուցվածքը: Տրվում է պատասխանի չորս տարբերակ, որոնցից միայն մեկն է ճիշտ:

Նմուշ. Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում **է**.

- 1) վեր-լակ, պո-զիա, վայր-ջր, պատն-շ
- 2) երբևից-, ան-լանելի, միջօր-, նոր-կ
- 3) ան-րկբա, հն-աբան, բազմ-բանգ, տի-գերք
- 4) առ-րես, շք-րթ, ձյունագ-ս, մանր-

Գնահատման չափանիշը: Ճիշտ պատասխանի համար տրվում է մեկ միավոր, սխալ պատասխանի կամ պատասխանի բացակայության դեպքում միավոր չի տրվում:

Ձևաթղթում լրացման կարգը: Տրված չորս վանդակներից նրանում, որը համապատասխանում է ընտրված տարբերակի համարին, դրվում է x նշանը, այսպես՝

	1
1	
2	
3	
4	X

2. Կարճ պատասխանով առաջադրանքներ

Կառուցվածքը: Տրվում է որևէ նյութ՝ բառաշարք, նախադասություն, տեքստ և այլն, և տվյալ նյութի վերաբերյալ ձևակերպվում է պահանջը կամ հարցը, որի պատասխանը՝ մեկ թիվ կամ մի քանի թվեր, պետք է գրել ինքնուրույն:

Տարատեսակները.

Իտեսակ

Անհրաժեշտ է հաշվել և գրել պահանջին համապատասխանող միավորների թիվը:

Տրվող միավորների առավելագույն քանակը սահմանվում է ըստ լեզվակազմի միավորների տիպի՝ հետևյալ կերպ՝

- բառեր կամ բառակապակցություններ՝ 9,
- բառազույգեր՝ 8,
- նախադասություններ՝ 6,
- ավելի մեծ միավորի կազմում տրված հաշվման ենթակա միավորներ (օրինակ՝ տրված տեքստում գոյականների քանակը)՝ 9:

Նմուշ. Բառակապակցություններից քանի՞սն են դարձվածք.

ձեռքը բռնել, մարդ դարձնել, ձեռքը պիկնդ, տեղը դնել, սիրտը կախ, միտը պահել, ոտքերն ընկնել, ձեռնոց նետել, կրակ կտրել:

Գնահատման չափանիշը: Ճիշտ պատասխանի համար տրվում է մեկ միավոր, սխալ պատասխանի կամ պատասխանի բացակայության դեպքում միավոր չի տրվում:

Ձևաթղթում լրացման կարգը: Տրված վանդակում պետք է գրել համապատասխան թիվը:

II տեսակ

Անհրաժեշտ է ընտրել և պահանջին համապատասխանող միավորների համարները:

Տրվող միավորների քանակը չի կարող գերազանցել 9-ը:

Նմուշ. Ո՞ր բառերում ածանցի հնչյունափոխություն կա.

1. թռչնաբուծարան, 2. փորագրություն, 3. աներևութանալ, 4. կցակառույց, 5. վարչարարություն, 6. նախադրություն, 7. միջնաբերդ, 8. փախստական, 9. բուժօգնություն:

Գնահատման չափանիշը: Ճիշտ և լիարժեք (եթե գտնված են պահանջին համապատասխանող բոլոր միավորները) պատասխանի համար տրվում է մեկ միավոր, սխալ կամ թերի պատասխանի կամ պատասխանի բացակայության դեպքում միավոր չի տրվում:

Ձևաթղթում լրացման կարգը: Պատասխանը կարող է լինել մեկ թիվ կամ մի քանի թիվ: Համապատասխան համար(ներ)ի վանդակ(ներ)ում դրվում է x նշանը, այսպես՝

1	2	3	4	5	6	7	8	9
X		X		X		X	X	

3. Պնդումների փունջ

Նմուշ. Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Դերբայները չունեն ոչ մի քերականական կարգ:
2. Հայերենի դերբայները հինգն են:
3. Հարակատար դերբայը ունի ած վերջավորություն:
4. Ոչ բոլոր դեպքերում է բայական արմատով և **ած**-ով կազմված բառը հարակատար դերբայ:
5. Հարակատար դերբայը գոյականաբար գործածվելիս կարող է հոլովվել, հոդ ստանալ և հոգնակի կազմել:
6. **Ճառահատված տարածք** բառակապակցության մեջ ընդգծված բառը հարակատար դերբայ չէ:

Կառուցվածքը: Որևէ թեմայի (լեզվական իրողություն) շուրջ տրվում են 6 պնդում-

ներ, որոնցից յուրաքանչյուրին հնարավոր է տալ երեք տիպի պատասխան՝ **Ճիշտ է, Միսալ է** կամ **Չգիտեմ**: Այս առաջադրանքից հնարավոր է վաստակել առավելագույնը 6 միավոր:

Գնահատման չափանիշը: Յուրաքանչյուր պնդման դիմաց ճիշտ նշված **Ճիշտ է** կամ **Միսալ է** պատասխանի համար տրվում է մեկական միավոր: **Չգիտեմ** պատասխանի համար միավոր չի տրվում: Յուրաքանչյուր սխալ նշված **Ճիշտ է** կամ **Միսալ է** պատասխանի համար առաջադրանքին տրվելիք միավորներից հանվում է մեկական միավոր: Եթե տրվող և հանվող միավորների քանակը հավասար է, կամ հանվող միավորների թիվը գերազանցում է տրվող միավորների թիվը, ապա առաջադրանքի պատասխանը գնահատվում է 0: Այլ առաջադրանքներից վաստակած միավորներից որևէ միավոր չի հանվում:

Ձևաթղթում լրացման կարգը: Տվյալ պնդման դիմացի երեք վանդակներից որևէ մեկում պետք է դնել x նշանը:

	Ճիշտ է	Միսալ է	Չգիտեմ
1		X	
2		X	
3	X		
4	X		
5	X		
6		X	

ԹԵՍՏԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐՈՒՄ ԸՆԴԳՐԿՎՈՂ ՆՅՈՒԹԸ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ

Թեստային առաջադրանքները կազմվում են հիմնական դպրոցի «Մայրենի» 5-րդ, 6-րդ, «Հայոց լեզու» 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ և ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական և ընդհանուր հոսքերի 10-րդ, 11-րդ, 12-րդ դասարանների դասագրքերում ամփոփված ծրագրային նյութի հիման վրա:

ՀՆՉՅՈՒՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Ուղղագրություն և ուղղախոսություն

Չայնավորների արտասանություն և ուղղագրություն

Բաղաձայնների ուղղագրություն

Բաղաձայնների տեսակները*¹

Երկհնչյունների ուղղագրություն

Կրկնակ բաղաձայնների, և - ի, յ ձայնակապի ուղղագրություն

Սեծատառով գրություն

Բառերի բաղադրիչների՝ գծիկով, անջատ կամ միասին գրություն

Բառերի այբբենական դասավորություն, տառերի թվային արժեք Վանկ,

շեշտ

Չայնավորների և երկհնչյունների հնչյունափոխություն

¹ Աստղանիշով տրված թեմաները վերաբերում են միայն բանավոր քննությանը:

ԲԱՌԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Իմաստաբանություն

Բառ, բառիմաստ, բազմիմաստություն, բառի փոխաբերական իմաստ, դարձվածքներ, հոմանիշներ, հակահիշներ, համանուններ, հարանուններ

Բառակազմություն

Արմատ և ածանց, նախածանցներ և վերջածանցներ

Բառերի տեսակներն ըստ կազմության. պարզ, բարդ, ածանցավոր, բարդա-
ծանցավոր բառեր

Կրկնավոր, հարադրական, հոդակապով և անհոդակապ բարդություններ
Հասկանալիներ, տեսակները

Բառապաշար

Բառապաշարի շերտեր. հնաբանություններ, օտարաբանություններ

Բառագործածություն

ՉԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հինք և վերջավորություն, ձևային

Խոսքի մասեր

Գոյական. հատուկ և հասարակ, անձնանիշ և իրանիշ գոյականներ, գոյականի որոշյալ և անորոշ առումներ, գոյականի թիվը, հոգնակի կազմությունը, անե-
զական և անհոգնական, հավաքական գոյականներ, գոյականի հոլովումները²
ներքին, արտաքին, այլաձև, գոյականի հոլովները

Ածական. տեսակները՝ որակական և հարաբերական. որակական ածականների համեմատության աստիճանները

Թվական. տեսակները՝ քանակական, դասական, բաշխական, կոտորակային

Գերանուն. տեսակները՝ անձնական, ցուցական, փոխադարձ, հարցական, հարաբերական, որոշյալ, անորոշ, ժխտական. դրանց քերականական հատկանիշները, հոդեր

Բայ. բայի կազմությունը. բայածանցներ, բայի սեռը, դերբայներ (անկախ դերբայ-
ներ) և ձևաբայեր (կախյալ դերբայներ) խոնարհման տեսակները (ա, ե), դիմավոր
ձևեր (դեմք, թիվ, ժամանակ, եղանակ), բայի խոնարհումը՝ դրական և ժխտական,
բայի խոնարհման հարացույցը (պարզ և բաղադրյալ ժամանակաձևեր), անկանոն և
պակասավոր բայեր

Մակբայ. տեսակները՝ տեղի, ժամանակի, ձևի, չափ ու քանակի. ընդհանրական
մակբայներ

Կապ. նախադրություններ, հետադրություններ. հոլովառությունը

Շաղկապ. տեսակները՝ համադասական և տորադասական, մենադիր, կրկնադիր
և գուգադիր

Չայնարկություն. տեսակները՝ գզացական, կոչական, նմանաձայնական

Վերաբերական. տեսակները՝ հաստատական, ժխտական, երկբայական,
սաստկական, սահմանափակման

Քերականական ճիշտ և սխալ ձևեր

Չաբանական վերլուծություն

---

² Գոյականի հոլովումը որոշվում է նրա եզակի թվով:

ՇԱՐԱՀՅՈՒՄՈՒԹՅՈՒՆ

Բառակապակցություն

Կապակցության միջոցներ և եղանակներ. շարադասություն, խնդրատություն, համաձայնություն

Նախադասություն

Նախադասության կառուցվածքային տեսակները՝ երկկազմ և միակազմ, համառոտ և ընդարձակ, թերի և լիակազմ

Նախադասության անդամներ

Ենթակա. արտահայտությունը

Ստորոգյալ. տեսակները՝ պարզ և բաղադրյալ. դրանց արտահայտությունը

Ենթակայի և ստորոգյալի համաձայնությունը

Գոյականական անդամի լրացումներ

Որոշիչ. արտահայտությունը

Հատկացուցիչ. արտահայտությունը

Բացահայտիչ. տեսակները՝ բուն, մասնական և մասնավորող պարագայական

Բայական անդամի լրացումներ

Խնդիրներ. տեսակները՝ ուղիղ, ներգործող, անջատման, հանգման, միջոցի, վերաբերության. դրանց արտահայտությունը

Պարագաներ. տեսակները՝ տեղի, ժամանակի, ձևի, չափ ու քանակի, պատճառի, պայմանի, նպատակի, հիմունքի և գիջման. դրանց արտահայտությունը

Բազմակի անդամներ

Դերբայական դարձված

Նախադասության շարահյուսական վերլուծություն

Բարդ նախադասություն. տեսակները՝ համադասական և ստորադասական.

բարդ ստորադասական նախադասությունների ենթատեսակները*

Գերադաս և ստորադաս նախադասություններ, դրանց կապակցումը (շաղկապներ և հարաբերական դերանուններ)

Ստորադաս նախադասության բնույթը (պաշտոնը)

Բարդ նախադասության գծապատկեր

Փոխակերպում. պարզ (դերբայական դարձվածով) և բարդ նախադասությունների, ուղղակի և անուղղակի խոսքի

Կետադրություն

ՈՃԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ՝ մակդիր, համեմատություն, անձնավորում, փոխաբերություն, չափազանցություն, բաղաձայնություն, շրջադասություն, հակադրություն

Գործառական ոճեր՝ առօրյա-խոսակցական, գիտական, վարչական, գեղարվեստական, հրապարակախոսական

ԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ԽՈՍՔ

Պարբերությունների կամ նախադասությունների դասավորում

Տեքստին իմաստով հակասող (չհակասող), իմաստից բխող (չբխող) մտքի հայտնաբերում

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԻՏԵԼԻԶՆԵՐ ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ՄԱՍԻՆ

Հայերենի զարգացման փուլերը, արևելահայերենի և արևմտահայերենի բառապաշարային և քերականական տարբերությունները
Լեզուների ցեղակցությունը
Հայ և օտարագրի հայագետներ
Բառարանագրություն
Բառարանների տեսակները և նրանց կազմության սկզբունքները

Մտաջաղրանքներում չեն ընդգրկվի՝

Ուղղագրությունից և ուղղախոսությունից՝

1. ուղղագրական զուգաձևությունները
2. բաղաձայնների և երկհնչյունների արտասանությունը
3. օտար ծագմամբ հասարակ և հատուկ անունների շեշտադրությունը
4. տողադարձը

Բառագիտությունից՝

1. մենիմաստ և բազմիմաստ բառերի տարբերակումը
2. նույնարմատ և համահունչ համանունները
3. խոսակցական, հազվադեպ գործածվող, հնացած, դիպվածային, կեղծ գրական բառերը, հասարակաբանությունները
4. քարացած ածանցները
5. հարադրական բարդությունների տարբերակումը բառակապակցություններից
6. իսկական և կցական բարդությունների տարբերակումը
7. համառոտագրությունը

Ձևաբանությունից՝

1. սեռական հոլովը տրականից (բացի դերանվանական հոլովումից) և հայցականը ուղղականից և տրականից տարբերակելը
2. որականական և հարաբերական ածականների տարբերակումը
3. Ժամանակածևերի ռճական կիրառությունները
4. արգելական հրամայականի զուգաձևությունները
5. երկրորդական բաղադրյալ ժամանակածևերը
6. վերաբերականների այլ տեսակները,

Շարահյուսությունից՝

1. ըղձական նախադասությունը
2. հրամայական նախադասության արտահայտության ձևերը՝ բացի հրամայական եղանակով կազմվածներից և անդեմ նախադասությունների
3. առդրությունը
4. համասեռ և տարասեռ որոշիչների ճանաչումը, դրանց տարբերակումը և կետադրումը
5. սեռականով որոշիչ և դերանվան որոշիչ իմացությունը
6. բազմակի ստորոգյալը և միավորյալ նախադասությունը
7. մասնական ուղիղ խնդիրը

8. վերաբերականների տրոհումը՝ բացի հանրահայտ և ակնհայտ դեպքերից
9. համադասական նախադասության տեսակները
10. կետադրական գուգաձևությունները

Ոճագիտությունից ու տեքստաբանությունից՝

1. իրադրական, անհատական և հեղինակային ոճերը
2. գործառական ոճերի ենթատեսակները
3. շարադրանքի (տեքստի) տեսակները և կառուցվածքը
4. տեղեկատվական ժանրերը
5. գործնական գրությունները
6. լրատվական ժանրերը

Հայոց լեզվի մասին ընդհանուր գիտելիքից՝

1. գրաբարի, միջին հայերենի, բարբառների քերականական առանձնահատկությունները
2. աշխարհագրի ենթաշրջանները

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջադրանքները ներառում են հայ գրականության ավագ դպրոցի դասագրքերի այն նյութերը, որոնք ընդհանուր են բոլոր հոսքերի դասագրքերում, ինչպես նաև 7-9-րդ դասարաններում ուսումնասիրված այն ստեղծագործությունները, որոնք նշված են պարտադիր ընթերցանության ցանկում:

Ըրջանավարտը կամ դիմորդը պարտավոր է կարդալ հանձնարարվող գեղարվեստական գրականությունը և անգիր սովորել այն բանաստեղծություններն ու հատվածները, որոնք նախատեսվում են ուղեցույցում զետեղված ցանկով:

Շատ կարևոր է հայ գրականությունից քննական թեստերում ընդգրկվող նյութի սահմանների որոշարկման խնդիրը: Ավագ դպրոցի հումանիտար և ընդհանուր, բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի դասագրքերը գրողների և նրանց գործերի ընդգրկման առումներով ունեն զգալի տարբերություններ: Նկատի ունենալով այս հանգամանքը՝ թեստերում կարող են ընդգրկվել միայն այն գրողները և այն գործերը, որոնք ընդհանուր են ավագ դպրոցի բոլոր հոսքերի դասագրքերում: Միայն մեկ հոսքի դասագրքում ներառված, սակայն հայ գրականության դասական բարձրարժեք նմուշներ համարվող մի քանի ստեղծագործության համար բացառություն է արվել: Նպատակահարմար է գտնվել նաև առաջադրանքներում ընտրողաբար ներառել նաև հիմնական դպրոցի 7-9-րդ դասարանների՝ հայ գրականության դասագրքերի մի շարք հեղինակներ և առանցքային գործեր:

Ուղեցույցում նշված՝ պարտադիր ընթերցանության և անգիր հանձնարարվող ստեղծագործությունների վերաբերյալ կարող են տրվել թեմատիկ-բովանդակային տարաբնույթ հարցեր: «Ընդհանուր իմացության համար» սյունակում նշված ստեղծագործությունների վերաբերյալ կարող են տրվել միայն ընդհանուր, ճանաչողական բնույթի հարցեր: Այսպես՝ դիմորդը պարտավոր է իմանալ, որ «Վարք Մաշտոցի» երկը հեղինակել է V դարի պատմիչ Կորյունը, որ այն պատկանում է վարքագրության ժանրին և ներկայացնում է Մաշտոցի կյանքի կարևորագույն դրվագները: Սակայն այդ երկի կառուցվածքի իմացություն կամ որևէ հատվածի ճանաչում նրանից չի կարող պահանջվել: «Նորագույն շրջանի հայ

գրականություն», «Մփյուռքահայ գրականություն», «Օտարագիր հայ գրողներ» բաժինների վերաբերյալ կարող են տրվել միայն հետևյալ տիպի հարցեր՝ գրողի ճանաչում, նրա ժամանակաշրջանի իմացություն:

Հայ գրականության նյութի իմացությունը ստուգվում է հետևյալ շրջանակներում՝ հայ գրականության հիմնական շրջափուլերի, արևելահայ և արևմտահայ հատվածների և դրանց առանձնահատկությունների իմացություն, գրողի ասյրած ժամանակաշրջանի ճանաչում, հայ մշակույթի և գրականության նշանավոր իրադարձությունների, կրթօջախների, պարբերականների կատարած դերի, հիմնադրաման տարբերի իմացություն, գրողների կենսագրական կարևորագույն տվյալների, ծննդյան և մահվան թվականների իմացություն, կեղծանվամբ հայտնի հեղինակների իսկական անուն-ազգանունների ճանաչում, գրողների ծավալած գրական-հասարակական գործունեության իմացություն,³

1. գրողի ստեղծագործության ընդհանուր բնութագրի իմացություն, կարևորագույն երկերի, ժողովածուների, հոդվածների վերնագրերի, դրանց ընդհանուր բովանդակության, ինչպես նաև ստեղծման տարեթվերի (երբեմն՝ ժամանակաշրջանի), սկզբնաղբյուրների, ստեղծման շարժառիթների իմացություն, թեմատիկ, ժանրային և կառուցվածքային բնորոշում,
2. ստեղծագործությունների գլխավոր հերոսների անունների, նրանց բնութագրական հատկանիշների, այլ հերոսների հետ ունեցած առնչությունների, միջավայրի իմացություն,
3. գրական երկի սյուժեի, նրա կարևորագույն դրվագների իմացություն, ստեղծագործության որևէ առանցքային հատվածի, բնութագրական որևէ խոսքի (հերոսների կամ հեղինակի) ճանաչում,
4. տարբեր ստեղծագործությունների առնչությունների իմացություն,
5. հեղինակի կամ նրա ստեղծագործության վերաբերյալ որևէ նշանավոր ատյայթի, բնութագրական խոսքի ճանաչում,
6. անգիր հանձնարարվող նյութի իմացություն (տողերի դասավորություն, բաց թողնված որևէ բառի կամ տողի տեղադրում, բանաստեղծության տողերի կամ տների քանակի իմացություն),
7. գրական ուղղությունների, դրանց հիմնական առանձնահատկությունների իմացություն, գրողի դավանած գրական ուղղության ճանաչում,
8. գրական տեսակների (ժանրերի), չափածոյի տաղաչափական կառուցվածքի, բանաստեղծական կայուն ձևերի (հայրեն, սոնետ, տրիոլետ, գազել, քառյակ և այլն) ճանաչում, դրանց տարբերիչ գծերի իմացություն:

---

³ Հատկապես կարևորվում է այն գրողների կենսագրական տվյալների իմացությունը, որոնք առավել նշանակալի դեր են կատարել հայ գրականության պատմության մեջ (օրինակ՝ Գրիգոր Նարեկացի, Խ. Աբովյան, Մ. Նալբանդյան, Հովհ. Թումանյան, Ավ. Իսահակյան, Վ. Տերյան, Ե. Չարենց և այլք): Նշված գրողների ոչ միայն ծննդյան և մահվան տարեթվերի, այլև կյանքի նշանակալի դրվագների իմացությունը կարևոր է հայ գրական-գեղարվեստական գործընթացի առավել ճիշտ և ամբողջական ընկալման համար:

ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ ԵՎ ՄՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

		ՄՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ	ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ	ՄՆԳԻՐ ԻՄՆԱՍՈՒ ՀԱՄԱՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԻՄՍՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ
Մոլխես Խորենացի	<ol style="list-style-type: none"> «Հայոց պատմություն»-ից Հայկի և Բեկի, Արա Գեղեցիկի և Շամիրամի, Վահագնի, Տիգրանի և Աժդահանի, Արտաշեսի և Արտավազի մասին «Որք» Գիրք երրորդ, գլուխ ԽԷ. «Երանիկ Մարտպի մասին», գլուխ ԾԳ. «Դամիդեյան նշանագրերի մասին», գլուխ ԾԳ. «Մարտպան նշանագրերի մասին, որ տրվեցին երկնային շնորհով» 	<ol style="list-style-type: none"> «Թեպետ և եմք ածու փոքր .....» բառերից մինև «մարտանի գրոց յիշատակի» բառերը (գրաբար) «Վահագնի ծնունդը» (գրաբար) «Բեկ առեմ, այր բաջ Արտաշես .....» (գրաբար) «Հեծու աղի արքայն.....» (գրաբար) 	
Կոլոյուն			«Վարք Մաշտոցի»
Ազարանգեղոս			« Հայոց պատմություն»
Փավստոս Բուզանդ			« Հայոց պատմություն»
Նովչե			«Վարդանի և հայոց պատերազմի մասին»
Դավաթ Փարպեցի			«Հայոց պատմություն»
«Սամա Ծոբր»-ի համահավաք բնագիրը «Սամուցի Դավթը» խորագրով			

<p>Գրիգոր Նարեկացի</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Տաղ Վարդավաթի» 2. «Մեղեդի ծննդան» 3. «Մատյան տղերգության», բան Գ, հատված Բ («Նորակերտ մատյանն այս տղերգության...» ստիկց մինչև «Համապագ մեծիդ բարեգրության դիմելու համար») տողը), բան ԺԷ, հատված Ա («Արաչուն նձրեզ բոլոր չարաչար ու տաճանեկ...» ստիկց մինչև «Մեծի փոքրիս հետ, լույսը՝ խավարիս...») 	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Սաղ Վարդավաթի» 2. «Մեղեդի ծննդան» (հունամիտար հոսքի դասագրքում բնագրված գրաբար հատվածները) 	<p>«Դատաստանագիրք»</p>
<p>Մխիթար Գոշ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Արջ և մրջյուն» 2. «Բամբակեմին և Մոսին» 3. «Աստղերը և Լուսինը» 4. «Ոսկին և Տորենը» 		
<p>Վարդան Այվեկցի</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Բանաստուն գիմկոր» 2. «Իշխան և ալյի կին» 3. «Եզր և ձին» 		
<p>Ֆրիկ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Գանգատ» 2. «Բան պիտաանի» 	<p>Հատված «Գանգատ»-ից («Մեկն ի պատանց պարտորոյի» ստիկց մինչև «Մեկին հաղան կորտախ» ստիկց)</p>	
<p>Նահապետ Քուչակ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Եկին ու խապար բերին» 2. «Փորոց ուղի ի վար կուգի» 3. «Երեկ ցորենով բարով» 4. «Արտուր, բեզ բան մի կասեմ» 5. «Ժամ-ժամ զիմ ղարիպարկեմ» 6. «Կեմեմ, կուգան, մանկտի բ» 7. «Ես շեքբարտի մոր ճ մ' էի» 	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Ես աջ ու դու լոյս, հոգի» 2. «Բանի՛ ու բանի՛ ասեմ, զիմ հարին...» 3. «Երբ սերն ի յաշխարհ եկա» 	

Սայաթ-Նովա	1. «Դուրն են գլխեն ինաստուն իա» 2. «Աշխարհուն ախ չիմ բաշի» 3. «Թանան աշխար պտտու էկա» 4. «Աշխարս մն փանջարս է»			1. «Պարսազ վախտի խարախիք» 2. «Առաջին սերը» 3. «Թուրքի աղջիկը» 4. «Նախաշափող կրթութ յան»
Խ. Արովյան	«Վերք չալատամի», «Հատաջարանը», առաջին և երրորդ գրվածքները			1. «Ապրիլյան» 2. «Վազող ջրին» 3. «Երկու տող» 4. «Երկրագործութ յունը որպես ուղիղ ճանապարհ» 5. «Կրիտիկա»
Մ. Նավրամյան	1. «Բուսյացի աղ կա երգը» 2. «Մամկոթյան օրեր»	1. «Ազատություն» 2. «Բուսյացի աղ կա երգը» (առաջին 8 բառատողը)		
Պ. Դուրյան	1. «Սիրել» 2. «Տրտմեք»	1. «Լճակ» 2. «Իմ գալը»		
Բաֆֆի	«Սամկեր»			1. «Խենթ» 2. «Կա յենթ» 3. «Ջալալեթրին» 4. «Դավիթ-Բեկ» 5. «Ուսի աբարաթ»
Հ. Պարոնյան	«Մեծապատիվ մուրաց կաննի երը»			1. «Քաղաքախարության վնասները» 2. «Պտույտ մը Պոլսո բաղերուն մեջ» 3. «Ազգային ջոջեր» 4. «Հոսոսի ձեռատեղը» («Ըմ ձեռատեղը») 5. «Ծիծար» 6. «Պարտասար աղբար»

Մտազան	«Գևորգ Մարգարյանի»		1. «Խորհրդավոր միանմունիք» 2. «Նոյի ագրավը» 3. «Առաքյալը» 4. «Ռուզան»
Շիրվանզառի	1. «Քասա» 2. «Պատմի համար» 3. «Արտիստը»		1. «Նամուս» 2. «Զար ոգի» («Ցավագարը»)
Նար-Ղ-ու	1. «Նս և նա» 2. «Նեղ օրերից մեկը»		1. «Մեր բարը» պատմվածաշարը** 2. «Մպմանված արավմին»
Գ. Ջոնրապ	1. «Այնվա» 2. «Ճարտորդն» 3. «Փոստալ» 4. «Այրին» 5. «Ճիտին պարտը»		«Երջանիկ մահը»*
Հ. Թունանյան	1. «Հալոն իրիս հեռ» 2. «Անուշ» 3. «Թմկար երդի առումը» 4. «Փարվանա» 5. «Գեկը» 6. «Գրքորը» 7. «Քաջ Նագարը»	1. «Անուշ» (նախերգանք) 2. «Թմկար երդի առումը» 3. «Փարվանա» («Եսպես անցան շատ տարիներ...») տողից մինչև վերջ) 4. «Հայոց լեռներում» 5. քառյակներից՝	1. «Հարաչանք» 2. «Հոգեհանգիստ»* 3. «Հայոց վիշտը»*

5 Այս բանում աստղանիշով նշվածները բնութաբան հանձնողների համար հանձնարարվում են որպես ընթերցանության նյութեր:

Ավ Բասահայան	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Սև-մութ անուկեր» 2. «Է՛յ, ջան-հայրենիք» 3. «Օտար, անաչի ճանկիների վրա» 4. «Մեր պատմիչները և մեր գրասանները» 5. «Հայրենիքիս» («Ցորենի ծփումն պրտերի միջին»)» 6. «Հավերժական սերը» 7. «Հայրենի հողը» 8. «Լքու-Լալա Մահարի» 9. «Լիլիթ» 10. «Համերանքի շիրուխը» 11. «Մասայի վերջին գալուցը» 	<p>«Տիեզերքում աստվածային...»</p> <p>«Կյանքս արի հրապարակ», «Իմ կնոսերին...»</p> <p>«Ընդամեն արմուտ մայրակները են անբան...»</p> <p>«Աշնան ամպին ու զանպին»</p> <p>«Ամեն մի սիրտ...»</p> <p>«Հե՛յ ազատ մարդ»</p> <p>«Հին աշխարհքը ամեն օր»</p> <p>«Հիմի բացել են հանդես»</p> <p>«Լիներ հեռու մի անկյուն»</p> <p>«Իմ ջրան ցաղ են տեսել ես»</p> <p>«Երկու շիրիմ իրար կից»</p>	
		<ol style="list-style-type: none"> 1. «Ռ-ավանդայում» 2. «Աբազածին» 3. «Մի մրստուն աղջիկ տեսա» 4. «Լքու-Լալա Մահարի» «Երրորդ սուրան»-ի սկզբից 22 տող (մինչև «...և դարձնում աշխարհն ահավոր ջեհնեմ» տողը) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Դա յոս բացեր» 2. «Ասպետի սերը»

<p>Դ. Վարուժան</p>	<p>1. «Հարձր» 2. «Արտերուն հրավերը»</p>	<p>1. «Չոն» 2. «Հունք կը ժողվեմ» 3. «Ցոյանի ծովեր»</p>	<p>1. «Հիվանդ է» 2. «Նեմեիս» 3. «Անիի սվերակներուն մեջ» 4. «Կիլիկյան նովիքներուն» 5. «Ջարդը» 6. «Նավասարդյան» 7. «Առաջին ծիւղը»</p>
<p>Լ. Շանք</p>	<p>«Հին աստվածներ»</p>	<p>«Հին աստվածներ»-ից «Իջնք, իջնք, երազներ» հատվածը</p>	<p>1. «Գյուցագնորներ» 2. «Հայտարարներ» 3. «Հոգեվարքի և հույսի ցահեր»</p>
<p>Սիանանք</p>	<p>«Հին աստվածներ»</p>	<p>1. «Արևիկն» 2. «Նավակներ» 3. «Հյուղը»</p>	<p>1. «Չմբան պարզ գիշեր»* 2. «Մարտները»* 3. «Իրիկունք»* 4. «Տո՛ւր ինձ՛ի, Տեր...»* 5. «Հուլը»*</p>
<p>Մ. Մեծարեմց</p>	<p>1. «Աշնան մեղերի» 2. «Ուկենանդերձ եկար» 3. «Իմ խաղաղ երեկոն է կիսն» 4. «Կարունակ» 5. «Հրաժեշտի գազել» 6. «Որպես Լատերախի որդին» 7. «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին» 8. «Մի՛ խառմեք մեզ ձեր վայրի արջի ցեղերին»</p>	<p>1. «Վայրկյան» 2. «Միրեզ» («Գիշերն ամուլՆ Լ...») 3. «Աքախաներու շուքին տակ» 4. «Երազ օրը»</p>	<p>1. «Մշնան երգ»* 2. «Գարնանանոտ»* 3. «Հայ գրականության գավիթ օրը»</p>
<p>Վ. Տերյան</p>	<p>1. «Աշնան մեղերի» 2. «Ուկենանդերձ եկար» 3. «Իմ խաղաղ երեկոն է կիսն» 4. «Կարունակ» 5. «Հրաժեշտի գազել» 6. «Որպես Լատերախի որդին» 7. «Իջնում է գիշերն անգութ ու մթին» 8. «Մի՛ խառմեք մեզ ձեր վայրի արջի ցեղերին»</p>	<p>1. «Տխրություն» 2. «Բատմ» 3. «Գարուն» 4. «Մի՛քն վերջին պրեռոն եմ ես» 5. «Կարծես քե՛ր դարձել եմ ես սուրմ»</p>	<p>1. «Մշնան երգ»* 2. «Գարնանանոտ»* 3. «Հայ գրականության գավիթ օրը»</p>

<p>Ե. Չայրենց</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Տարրարան» շարքը 2. «Անվերճագիր» («Իմ մահվան օրը...») 3. «Մահվան տեսիլ» («Որպես քված թավջութակի...») 4. «Դաճարանի առասպել» 5. «Անբոխները խելագարված» 6. «Գանգրանի տղան» 7. «Առանցիկ հանդիպում Պետրոպոլիսյան ամբոցում» 8. «Դեմի լսող Մայիս» 9. «Հարդագորի ճանիորդները» 	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Վահագն» 2. «Ես իմ անուշ Հայաստանի...» 3. «Տաղ անճնական» 4. «Հեռացումի խաբեր» 5. «Մորս համար գագել» 	<p>«Մունա»</p>
<p>Գ. Դեմիրճյան</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Վարդանանք» 2. «Ալեկոյրը» 		
<p>Ա. Բակունց</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Մթնանոթ» 2. «Խոնարի արջիկը» 3. «Մորիակ» 4. «Ալպիական մանուշակ» 5. «Սպիտակ ձիւն» 6. «Մթնանոթի չարքը»* 		<ol style="list-style-type: none"> 1. «Կարեն» 2. «Ծիրանի փողը»*
<p>Սո. Չոբյան*</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. «Խնճորի այգին»* 2. «Պատերազմը»* 		

Կ. Զարյան			«Նավը լեռան վրա»
Շ. Շահնուբ	«Նահանգը առանց երգի»		
Գ. Մանասյի	«Ծաղկած փշալարեր»		«Այրվող այգետառաներ» «Արա Գերեցիկ»
Ն. Զարյան			
Հ. Շիրազ	1. «Մարա» 2. «Մարս փորքիկ...» 3. «Բիբրիական»	1. «Թագադրում» 2. «Գարնամանուտ» 3. «Հայ ժողովրդի երգը» 4. «Կուզեի նստել մի քարի վրա» 5. «Էքսպրում»	
Հ. Սահյան	1. «Իջավ սարյակը դաշտում» 2. «Քայրափը» 3. «Մարբեմի» 4. «Անճրև» 5. «Պապը» 6. «Չես ասի ոչ մի բառով» 7. «Անունդ տալիս» 8. «Ախր ես ինչպես...»	1. «Անտառում» 2. «Օրը մթնեց ...»	
Պ. Սևակ	1. «Անրեղի զանգակատուն» 2. «Կարք մեծաց» 3. «Առաջադրանք համայն աշխարհի...» 4. «Մարդ էլ կա, մարդ էլ» 5. «Եվ այդ մի՛ Մաշտոց անուն»	«Անրեղի զանգակատուն» պոեմից երկու հատված («Դուրանց երեւնական», սկսած «Գարուն էր Չեկած անա...»տողից մինչև 26-րդ տողը, «Դուրանց երաշագործման», սկիզբը՝ 13 տող)	

Հ. Մաթևոսյան	1. «Նարինջ գամբիլը» 2. «Աշման արև» 3. «Կամուջ դաշտը» 4. «Քեռնած իներ» շարքը*	
Վ. Սարայան՝	«Իմ սիրտը լեռներում է» (7-րդ դասարանի գրականության դասագրքում տրված հատվածները)	

Անգիր հանձնառայարկով ստեղծագործություններ կլինական դպրոցի գրականության մասագրքերից

Ռ. Պատկանյան	«Օլյալի երգ»
Ղ. Ղալիսյան	«Ծլծեռնակ»
Ս. Շահազիզ	«Ելազ»
Ս. Կասպրատիկյան	«Խոսք իմ ուրում»

---

⁶ Նկատի ունենալով Վ. Սարայանի նշանակալից տեղը համաշխարհային գրականության ստալարեզում, ինչպես նաև հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ նրա « Իմ սիրտը լեռներում է» պիեսը կրճատումներով ուսումնասիրվում է հիմնական դպրոցում՝ այդ ստեղծագործությունը ներառված է ընթերցանության ցանկում:

Հեղինակները ընդհանուր խնացության համար

Նորագույն շրջանի գրողներ	Սկիռուքահայ գրողներ	Օտարագիր հայ գրողներ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Մ. Մարգարյան 2. Ս. Կապուտիկյան 3. Գ. Էմին 4. Հ. Հովհաննիսյան 5. Վ. Դավթյան 6. Ռ. Դավիդյան 7. Լ. Կամսար 8. Մ. Արմեն 9. Վ. Անանյան 10. Խ. Դաշտենց 11. Ս. Խանգաղյան 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Հ. Օշական 2. Վ. Թեքեյան 3. Հ. Մնձուրի 4. Համաստեղ 5. Վ. Շուշանյան 6. Մ. Իշխան 7. Ա. Ծառուկյան 8. Հ. Կարապետյան 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Վ. Սարգսյան 2. Լ. Ջ. Սյուրմեյան

ՊԱՏԱՄԽԱՆՆԵՐԻ ՁԵՎԱԹՈՒՂԹԸ

2020թ. միասնական քննություն
Պատասխանների ձևափուլով
 Հայոց լեզու և Հայ գրականություն

ազգանուն

անձնական համար

անուն

հայրանուն

0 1

Թեստ №

1	2	3	4
---	---	---	---

Ա մակարդակ		Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ																																			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20																
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1															
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2															
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3															
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4															
		21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38			1															
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	1															
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	2															
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	3															
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	4															
		Կարճ պատասխանով առաջադրանքներ																																			
											1	2	3	4	5	6	7	8	9																		
39		☐					42	☐					45	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																
40		☐					43	☐					46	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																
41		☐					44	☐					47	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																
						48	☐					48	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																	
						49	☐					49	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																	
						50	☐					50	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐																	
Բ մակարդակ		Ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներ											Կարճ պատասխանով առաջադրանքներ																								
		1	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62																							
Պատասխանի համարը	1	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	63	☐	64	☐	65	☐																	
	2	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐										1	2	3	4	5	6	7	8	9					
	3	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐										66	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐					
	4	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐										67	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐					
																						68	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐							
69		Պնդումների փունջ						Ամբողջ ձևաթղթում սխալ նշված պատասխանները փոխելու տեղը																													
		1	2	3	4	5	6	Ընտրովի						Պնդ. փունջ																							
Ճիշտ է		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											
Սխալ է		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											
Չգիտեմ		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											
70		1	2	3	4	5	6																														
Ճիշտ է		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											
Սխալ է		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											
Չգիտեմ		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											
														Կարճ																							
								☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐											

Արտադրող: պր. Կոմիտասյան

Շանթի՞ք եմ՝ քննության կարգին:

ԿԵՆՏՐՈՆԱՑՎԱԾ (ԲԱՆԱՎՈՐ) ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՐՑԱԹԵՐԹԻ ՆՍՈՒՇ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԵՎ ԹԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ 2018
Թ. ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՎԻ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ԲԱՆԱՎՈՐ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՔՆՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԱԹԵՐԹ N ...

1. Խ. Արովյանի «Վերք Հայաստանի» վեպի «Հառաջաբանում» արժարժված հիմնախնդիրները
2. Հ. Սահյանի քնարերգության ընդհանուր բնութագիրը. «Օրը մթնեց» «Պապը» բանաստեղծությունները
3. Անորոշ և համակատար դերբայները. նրանց կազմությունը, ձևաբանական և շարահյուսական առանձնահատկությունները
4. Նախադասության վերլուծություն

ԱՈՒՐԿԱՅԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝ .....

4-ՐԴ ՀԱՐՑԻ ՀԱՄԱՐ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՂ ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹՅԱՆ ՆՍՈՒՇ

N ...

*Արտագրել նախադասությունը, կազմել գծապատկերը, վերլուծել
ձևաբանորեն և շարահյուսորեն:*

Երեկոյան, երբ անակնկալ պատահած ինչ-որ հորդաբուխ աղբյուրի մոտ բանակը կանգ առավ գիշերելու, Ջաբարիան մի փոքրիկ ջոկատ ուղարկեց, որ մոտակա որևէ գյուղից սննդամթերք և ուղեկցորդ ճարի, որովհետև կարծում էր, թե շեղվել են ճանապարհից:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ ԵՎ ԲՈՂՈՔԱՐԿՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

Պատասխանը գնահատվում է 20 միավորանոց համակարգով: Յուրաքանչյուր հարցի համար տրվում է առավելագույնը 5 միավոր:

Գնահատականի հետ անհամաձայնության դեպքում նախագահի կողմից դիմորդին տրվում են հարցեր ուղեցույցով նախատեսված ծրագրի շրջանակներում:

Դիմորդը կարող է բողոքարկել գնահատականը մինչև քննասենյակից դուրս գալը:

Հանձնարարվող գրականություն

1. Հանրակրթական դպրոցի 5-12-րդ դասարանների՝ ՀՀ ԿԳՆ կողմից հաստատված հայոց լեզվի և հայ գրականության դասագրքեր⁴:
2. Էդ. Աղայան, Արդի հայերենի բացատրական բառարան, Եր., 1976:
3. Փ. Մեյթիխանյան, Հայերենի ուղղագրական նոր բառարան, Եր., 2013:
4. Ք. Սուքիասյան, Հայոց լեզվի դպրոցական դարձվածաբանական բառարան, Եր., 2013:
5. Ա. Սուքիասյան, Ս. Գալստյան, Հայոց լեզվի դարձվածաբանական բառարան, Եր., 1975:
6. Ա. Սուքիասյան, Հայոց լեզվի հոմանիշների դպրոցական-ուսումնական բառարան, Եր., 2005:
7. Ք. Սուքիասյան, Հայոց լեզվի հոմանիշների բացատրական ուսումնական բառարան, Եր., 2014:
8. Ռ. Շալունց, Համանունների դպրոցական բառարան, Եր., 1976:

---

⁴ Յուրաքանչյուր ուստարվա համար քննական թեստ կազմելիս պետք է նկատի ունենալ այն դասագրքերը, որոնցով ուսումնառություն են անցել տվյալ ուստարվա շրջանավարտները: